

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4636 від 25.01.2021
Народні депутати України
І. Фріз та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України» щодо порядку організації та проведення військового поховального ритуалу»

Метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці до нього, є віддання належної шани військовослужбовцям, іншим особам, які загинули (померли) під час чи у зв'язку із виконанням своїх обов'язків на захисті держави, зокрема, урочисте віддання військових почесностей під час поховання (перепоховання) загиблих (померлих) військовослужбовців.

Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України (далі – Статут) був затверджений Законом України «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України» у 1999 році. З моменту його затвердження законодавчі положення щодо порядку проведення поховання (перепоховання) загиблих (померлих) військовослужбовців та інших осіб, які виконували військовий обов'язок перед державою, не переглядалися. Очевидно, що за період більш ніж 20 років чинні положення щодо порядку поховання військовослужбовців частково застаріли і потребують змін.

У поданому законопроекті передбачено внесення низки змін до Статуту, які містять розширений порядок проведення військового поховального ритуалу для різних категорій військовослужбовців, визначають процедуру його організації та проведення, повноваження посадових осіб Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, відповідних органів державної влади та місцевого самоврядування, інших державних органів щодо організації та проведення військового поховального ритуалу.

Законопроект на момент його внесення до Верховної Ради України не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16 червня 2020 року № 689-IX. Також вказаний законопроект не включений до

Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02 лютого 2021 року № 1165-IX.

За результатами аналізу поданого законопроекту Головне управління вважає за необхідне висловити наступні зауваження та пропозиції.

1. Законопроект доцільно узгодити з положеннями Закону України «Про поховання та похоронну справу», зокрема, із його ст. 14, у якій йдеться про «військові почесні», а не про «військовий поховальний ритуал», як це передбачено у законопроекті.

Крім того, ст. 14 вказаного Закону містить зовсім інший перелік осіб, які можуть бути поховані «з військовими почесностями», ніж це передбачено у законопроекті (див нову редакцію ст. 81 Статуту). Проте законопроектом не пропонується внести відповідні зміни до Закону України «Про поховання та похоронну справу».

2. Із буквального тлумачення нової редакції п. «г» ч. 2 ст. 81 Статуту можна дійти висновку, що Служба безпеки України є військовим формуванням. Проте відповідно до ст. 1 Закону України «Про Службу безпеки України» та ст. 19 Закону України «Про національну безпеку України» «Служба безпеки України – державний орган спеціального призначення з правоохоронними функціями, який забезпечує державну безпеку України».

Отже, п. «г» ч. 2 ст. 81 Статуту (у редакції проекту) потребує відповідного коригування (наприклад, таким чином, як це зроблено у новій редакції ст. 84 Статуту).

3. Звертаємо увагу, що у тексті нової редакції Додатку 18 до Статуту «Порядок проведення військового поховального ритуалу» два рази наводиться один і той же текст п. п. 39-45.

4. У п. 2 розділу II «Прикінцеві положення» законопроекту Президенту України пропонується привести свої акти у відповідність до цього Закону.

На наш погляд, вказані приписи є не зовсім коректними, оскільки Конституція України не містить положень, які б давали парламенту можливість давати доручення Президенту України.

5. Одночасно звертаємо увагу, що Головним управлінням уже висловлювалась думка про те, конституційні положення вимагають затвердження законом лише Дисциплінарного Статуту Збройних Сил України, оскільки відповідно до п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України виключно законами України визначаються «...діяння, які є дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них» (див., наприклад, висновки до законопроектів реєстр. № 10181 від 22.03.2019 та реєстр. № 2466 від 19.11.2019). Натомість, Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України, так само як і Статут внутрішньої служби Збройних Сил України та Стройовий статут Збройних Сил України фактично є збірками суто інструктивних положень. Тому виникає сумнів у доцільності регулювання саме законом, зокрема, таких питань, як: відстань, на якій встановлюється мольберт із портретом загиблого (померлого), порядок проносу труни, колір і розмір подушечок для державних

нагород, ноти до сигналів, схема розміщення родичів померлого, «конструкція спускового механізму для опускання труни до поховальної ями» та «креслення спускового механізму» тощо (п. п. 19, 29, 30, ноти і схеми до п. п. 15, 19 Додатку 18 до Статуту гарнізонної та вартової служб).

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, О. Петриченко

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/104966 від 24.03.2021

450838